

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΑΣ

ν νιστώμενον υπό του Υπουργείου της Παιδείας ως τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίαν καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΤΙΜΗ ΣΥΔΡΟΜΗΣ ΔΙ' ἘΝ ἜΤΟΣ
Ἐσωτερικοῦ δραχ. 7.—Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 8
Δι' συνδρομὰ ἄρχονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνὸς καὶ εἶνε προπληρωτέαι δι' ἓν ἔτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Η. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
Ἐν Ἑλλάδι λεπ. 15.—Ἐν τῷ Ἐξωτ. φρ. χρ. 0.15
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἐν Ἀθήναις
Ὀδὸς Πατησίων, ἀριθ. 11 Β, παρὰ τὰ Χαυτεῖα

Περίοδος Β'—Τόμ. 7^{ος}.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Δεκεμβρίου 1900

Ἔτος 22^{ον}. — Ἀριθ. 52

τὰ ὠραιότατα περὶ «Θεῖας Οὐρανίας» καὶ κομη-
τῶν· θὰ εἶπω εἰς τοὺς φίλους μου διὰ κατὰ λόθος
σ' ἔγραφα φοιτητὴν τῆς Νομικῆς, ἐν ᾧ εἶσαι τῆς
Τατρικῆς· Ἀρθροῦν Κοδὴν (κ' ἐνὶ ἐπιθυμίᾳ
πολύ νὰ μου γράψῃς συχνὰ διὰ νὰ θλέπω τὰς ἰ-
δέας σου.) Ἡρώα Θεοδῶ (καταμαγευμένον μὲ
τὸν «Περρομαζουτὴν» καὶ μὲ δλα.) Σιρολολε-
βάντερ (ὁ κ. Φαίδων σ' εὐχαριστεῖ πολὺ δι' ἅσα
φράσεις· ὅσον διὰ τὴν πρότασιν σου διαθέσειαι ὅτι
δὲν θὰ ἐγίνετο δεκνὴ, διότι κατ' οὐσίαν δὲν εἶνε
παρὰ διπλάσιας τοῦ φύλλου· διὰ διπλάσιας
τῆς συνδρομῆς.) Ναυτοπούλαν τῆς Ἀρδρον (ναί-
γυρωίω τὰς πάντας καλὰς σου διαθέσεις καὶ σ'
εὐχαριστῶ θερμῶς· ἂ, τί ὠραία ἐσπερίε, καὶ μὲ
τόσφω καλὴν συντροφίαν... Ἀστὴρα τῆς Ἀνα-
τολῆς· εἶμαι εὐτυχὴς διὰ τὴν τῶσιν σου ἀγάπην·
στέλλω τὸ φυλλάδιον ἐκ νέου.) Σιωπηλὴν Νύ-
κτα (ποτὲ δὲν μ' ἐπιβαρύνεις, πάντοτε μ' εὐχα-
ριστεῖς· σαλωνίτικη σημαίνει τῆς Ἀμφίσης,
διότι ἡ Ἀμφίση λέγεται καὶ Σάλωνα, σμιζέ-
ται δὲ καὶ διὰ τὰς ἐλαίας τῆς.) Φύρδην Μίγδην
(ἐν τα ἐδάμνον, ἀμφιβάλλεις ὅτι δὲν θὰ σου
ἀπάντων; ἄλλως τε, περιμενε ἀκμήν ὄλιγον· ὁ
Ἀναίας πολὺ συνεκινήθη μὲ αὐτὰ πού γράφεις,
καὶ ἄρχισε νὰ συλλογίζεται ὅτι ἅμα μεγαλώσῃ,
πρέπει νὰ ἐκτεθῇ ὑποθήκης δῆμαρχος ἢ βουλευ-
τῆς, — ἐν θυμῷ ἕως τὸς δὲ ἔχουν ψῆφον καὶ αἱ
κυρία.) Κιθαροῦδον Ἀρίωνα (ναί, πρῶτα τὰ ἐλ-
ληνικὰ καὶ ἔπειτα τὰ γαλλικὰ.) Ἐχθρὸν τοῦ
Σύλλα (ἔστειλα ἐκ νέου.) Κωπηλάτιδα Κίθνου
(καλλίτερα νὰ στείλῃς ἓνα μιλιεστάκι καὶ νὰ
τὰς ἐρωτήσῃς ἂν ἔλαβαν τὰ ἐπισημασμένα
δελεῖα· νὰ σημειώσῃς καὶ τὴν διεθυσίν σου
διὰ τὴν ἀπάντησιν· μήπως τὸ εἶχες λησμονήσῃς;)
Μικρὸν Γυμνασιόπαιδα (εὐχὴ δὲ ἔλα· τὸ ἔστει-
λα.) Σειμὴν Κόρην (καὶ δι' αὐτὸ λυπεῖσαι;
μήπως ἐγὼ δὲν γνωρίζω τὴν προθυμίαν σου; ἔν-
νοια σου, καὶ θὰ ἔβη περίστασις διὰ ἐπιτυχίαν.)
Γαρδέλιαν τῆς Μαργησίας (ἔστειλα καὶ ἀπό-
δεῖξιν.) Ἐνδοξὸν Ψαριανὴν, Κ. Π. καὶ Ε. Ο.
(πολὺ μοῦ ἤρεσον ἡ ἐπιστολή σου· ἄλλὰ δὲν ἐ-
πιτρέπεται νὰ πᾶτε καὶ ἄλλο ψευδώνυμον, ἔ-
κτος τοῦ ὅτι ἡ ἔκφρασις ἀνακτορικὴ σημαία· δὲν
μοῦ φαίνεται καλὴ· ἡ σημαία μας εἶνε ἑλληνικὴ,
βασίλική.) Μεσολογιτάκι (τὸ ὅποιον εἰσήλθεν
ἐκ τῶν πρώτων εἰς τὸν Νυμφῶνα μου· τὰ νέα
μυθιστορήματα θὰ εἶνε ἔξοχα· ἀφεύκτως θὰ ἔχω-
μεν καὶ ἐν τοῦ Ἰουλοῦ Βέρν; θαυμάσιον.)
Νέον Ἡρακλέα (ἔφθασεν.) Ἠρώρον τῆς Βαβέλ
(αἱ προτάσεις σου εἰς τὸ προσεχές.) Μαραμέ
μέρον Φύλλον (τὸ ὅποιον θὰ μ' ἔχῃ ἀχώριστον
σύντροφον καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1901, διότι πολλὰ
ὠφέλιμα ἐδιδάχθη, πολλὰς γνώσεις ἀπέκτησεν
ἀπὸ ἐμέ· τί χαρὰ μου!) Ἀκτιβόνην (τὰ ἔλα-
βα, μὴν ἀνησυχῆς· τὰ γραμματόσημα ἠμπορεῖς νὰ
ἐσωκλείσῃς ἐντός τῆς ἐπιστολῆς, καὶ ἂν εἶνε πολ-
λά, θὰ πληρώσῃς 10 λεπτὰ παραπάνω.) Ἐθρικὸν
Ἰγνον (ὁ ὅποιος ὀνομάζει τὴν συνδρομὴν του
ἐλάχιστον φόρον, ἀπέναντι τῶν ἐκτάκτων καὶ
τερπνῶν ὠφελειῶν, πού σὰς ἐτοιμάζω διὰ τὸ
προσεχές ἔτος.) Κήριον Φιλοσοφίην (τὸν ἔ-
στειλα καὶ θὰ τον λάβῃς.) Βάδην Πάουελ αὐτὸ
τὸ Π. Πνεῦμα θὰ δημοσιεύσῃ.) Ὁρίωνα (τοῦ
Βέρν λοιπὸν θὰ εἶνε τὸ νέον μὲς μυθιστορημα, τὸ
λέγω καὶ παραπάνω· ὁ κ. Παπαδόπουλος σ'
εὐχαριστεῖ διὰ τὰς εὐχὰς ἐπὶ τῇ ἑορτῇ του
— τὰς πρώτας, τὰς ὁποίας ἔλαβε φέτος.) Εὐ-
στράτιον Π. Σάκκην (σὲ συλλυπούμαι διὰ
τὸν θάνατον τοῦ θειοῦ σου· ὅσον διὰ τὸ ἄλλο μὴ
στενοχωρῆσαι, διότι ὄχι μόνον θὰ εὐρῆς νέους,
ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι πού σε ἠπάτησαν θὰ με-
τανόησου, θὰ ἰδοῦν ὅτι ἐγγέλσθησαν, θὰ ἐπι-
στρέψουν· μ' ἔννοεῖς, χωρὶς νὰ εἶπω περισσύτερα.)
Φαίδιμην (εἶδα πῶσον ἁλακωνικὴ ἐφάνης, καὶ
ἰδοὺ δύο [ΕΕ], ἐκτός τῶν ἄλλων δύο πού θὰ σοῦ
γράψω, διὰ τὸ διπλοῦν ξεσπάθωμα· σὲ εὐχαρι-
στῶ θερμῶς.) Ἐύχαριν (στειλα εὐχαριστῶ πολ-
ύ.) Ἀσπρο Δαρνοδάκι (ἂ, τὰ καίμενα τὰ ἄ-
σπρα λαγουδάκια τί χαριτωμένα πού εἶνε! . . .
ἔχω εἰς τὴν διαθέσιν σου 4 φρ. περισσεύμα ἐκ
τῆς συνδρομῆς.) Μαρταριτοφόρον (εἰ πολλὰ

γραμματόσημα! τί χαρὸς πού ἔκαμεν ἡ Κική!
μὰ δὲν φαντάζεσαι! . . .) Ἀγγουρολογιότατον
(θὰ προσπαθῶ νὰ δημοσιεύθῃ τὸ νέον σου ψι-
λογράφημα· ἂν ἐπιτύχῃ εἰς τὴν φωτογραφίαν, χω-
ρὶς ἄλλο.) Δέσπ. Α. Ἰσοῦ (δέκα εὐχῆ, διὰ νὰ
τα μοιράσῃς μὲ τὸν μικρὸν ἀδελφόν σου· εὐχα-
ριστῶ διὰ τὰς τῶσιν καλὰς διαθέσεις.) Ἀνθος
τῆς Ἰδης (οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι ὑπέκρηθησαν
πρὶν φθάσῃν.) Χαμένην Ἐδενγίαν, Σαθηρὴν
Βωόπιδα, Ἰσημεριῶν τοῦ Κόσμου, Μικρὰν
Κατεργάραν, (ἀλλὰ μακριὰ ἀπὸ κατεργαρίε!)
Ἀνοϊζιάτικην Βραδυὰν (ἡ Κική σὲ ὑπερευχα-
ριστεῖ διὰ τὰ γραμματόσημα.) Μελαγχολικὴν
Σέληρολάτριδα κτλ. κτλ.

Εἰς ἅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 2 Νο-
εμβρίου, θάπαντήσω εἰς τὸ προσεχές.

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

ΜΟΝΟΝ

ἄσοι θάνανεῶσιν τὴν
συνδρομὴν τῶν ἡ θὰ ἐγ-
γραφοῦν διὰ τὸ 1901 μ. ε. χ. ρ. τ. ἡ
σ. Ἰανουαρίου τὸ βραδύτε-
ρον, θὰ λάβουν μέρος εἰς τὴν
κλήρωσιν τῶν δώρων τῆς διαπλά-
σεως, τῶν ὁποίων ὁ Κατάλογος ἐ-
δημοσιεύθη εἰς τὸ 4θον φυλλάδιον.

Παρακαλοῦνται οἱ φίλοι μας ἐ-
δαιτέρως, νὰ μὴ ἀναβάλουν τὴν
ἐγγραφήν τῶν διὰ τὰς τελευταίας
ἡμέρας τῆς προθεσμίας, πρὸς ἀπο-
φυγὴν τῆς μεγάλης συσσωρεύσεως
ἐγγραφῶν, ἡ ὁποία δυσχεραίνει
τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Γραφείου.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Αἱ λύσεις στέλλονται μέχρι τῆς 22 Ἰανουαρίου

Ὁ χάρις τῶν λύσεων, ἐπὶ τοῦ ὁποίου δὲν νὰ γράψωαι
τὰς λύσεις τῶν οἱ διαγωνιζόμενοι, πωλεῖται ἐν
τῷ Γραφείῳ σὺν εἰς φακέλλοις, ἐν ἑκάστῳ
περιέχει 20 φύλλα καὶ τιμῆται φρ. 1
60.)

601. Αεζίγριφος

Μ' ἄνθος θεὰ ἀρχαία ἐάν συναναθῇ
Στὴν θάλασσαν εἰς βρῆχος εὐθύς θὰ καταθῇ.
Ἐστὴλη ὑπὸ Λαγέρη Σαπουνάκη

610. Στοιχειόγραφος

Θά μ' εὐρῆς εἰς κάθε ζῶον, καὶ μεγάλων καὶ μι-
κρῶν. [χρόν.]
Ἄν μου λείψῃ τὸ κεφάλι, θὰ με ἰδῆς στὸν οὐ-
ρανόν. [χρόν.]

Ἐστὴλη ὑπὸ Θεοφίλι Πιπιδίου

611. Δημῶδες Λένιγμα

Ποῦ νᾶνε ἐκεῖνο τὸ θεριὸν, τὸ τρομερὸν καὶ μαῦρον
Ποῦ ὁ χρόνος δὲν τὸ μάρανε καὶ πάντα ἴδιο μένει,
Ποῦ μὲς ζτὴ στάνη σὰν θὰ μῆν, τὰ πρόβατα
[νάρπαξ.]

Ὁ Τσέλιγκας τὸ παρατᾶ κι' οἱ σκύλοι τὸ θωροῦνε;
Ἐστὴλη ὑπὸ τῶν Ἰανουρῶν Συνδρομητῶν

612. Ἀκανόνιστον

Κ
Ο
Ρ
Σ
Ι
Κ
Π

Νάντικατασταθοῦν οἱ ἀ-
στερίσκοι διὰ γραμμα-
τῶν, οὕτως ὥστε νάνα-
γνωσκόνται τὰ ὄνομα-
τα ἐπὶ τῆς νήσου.

Ἐστὴλη ὑπὸ τῆς Χιωτοπούλας

613. Πυραμῖς

+ Οἱ σταυροὶ ἀποτελοῦν ποταμὸν.
* + * = Πτηνόν.
* * + * * = Ἐντομὸν
* * * + * * * = Νῆσος
* * * * + * * * * = Μοῦσα.
* * * * * + * * * * * = Φιλόσοφος
* * * * * + * * * * * = Κόβλος

614. Λογοπαίγνιον

Ποῖον ὄρος ἀρνέεται;
Ἐστὴλη ὑπὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως

615. Μαγικὴ Λέξις

Τῇ ἀνταλλαγῇ δύο γραμμάτων ἐκάστης τῶν κα-
τωθὶ λέξεων διὰ ἐνὸς διουλλάθου οὐσιαστικοῦ,
πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, σχηματίζουσ ἄλλας τῶσας λέ-
ξεις:

Ζητῶ, πόθος, ἄσπιδος, δεῖρῶν, χρῶμα.
Ἐστὴλη ὑπὸ τοῦ Κριανού

620. Ἀκροστιχίς

Τὰρχικὰ τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν
τὸνομα βασιλέως

1, Μέτρον μήκου· 2, Μέρος τοῦ σώματος· 3,
Μυθολογικὴ νῆσος· 4, Αὐτοκράτωρ.

Ἐστὴλη ὑπὸ τῆς Κωνσταντίνης Μασσαί.

621. Ἑλλητισοῦμφωνον

αουι-ο-αουι-εiei-ο-αουι
Ἐστὴλη ὑπὸ τοῦ Ταρταροῦ τῆς Παρασωνίης

622. Φωνηεντόλιπον

σγς-μ-★-γπ-τ-λ.
Ἐστὴλη ὑπὸ τοῦ Τέντιγος τῆς Ἀγαίας

ΑΥΣΕΙΣ

ἐν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 44

518. Ἀραγῆ (ἄρα, Γῆ.)—519. Λᾶος (λά, ὄς)
—520. Εὐγένεια-Εὐγενία· 521. Κάσος-Ἀσός.
522. Σ Π Α Ρ Τ Η 525. Δῆρος· 524 525
Π Α Ρ Ι Α 1. Ἰππαρχος ὁ Χάρμου
Α Ρ Η Σ 2. Ὁ ἄγγελος ἱατρὸς
Ρ Ι Σ 3. Χάρβει, τῷ 1616.—
Τ Α 326 330. Τῇ προσθή-
κῃ τῆς συλλαβῆς πο
σχηματίζονται αἱ λέξεις: ποτηρός, ποταπός,
π. ταμῶς, πόπνια, πόπλιμος.—531. ΚΕΡΚΥΡΑ
ΑΠΟΛΛΩΝ, ΣΙΠΥΛΟΣ (ΚΑΣΟΣ, ΕΠΗΜΕ-
ΝΟΣ, ΡΟΠΙΔΩΝ, ΚΑΥΤΑΙΜΗΝΙΣΤΑ, ὙΔΑΟΣ,
ΡΩΜΑΙ, ἌΝΣΕΛΜΟΣ.) 532.—Μολὼν λαβέ.

ΙΑΤΡΟΣ
ΚΑΡΥΓΓΟΛΟΓΟΣ—ΩΤΟΛΟΓΟΣ
Μ. Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
κίος chef - de clinique τοῦ ἐν Παρισίοις
καθηγητοῦ Fauvel

Εἰδικὸς διὰ τὰς νόσους τῶν Ἀναπνευστι-
κῶν ὄργανων, τοῦ Ἀεργίτου, τοῦ
Λαιμοῦ, τῆς Ρινός καὶ τῶν ὤτων.

Ὁραὶ ἐπισκέψων: 10—12 καὶ 3—4.
Ὀδὸς Πατησίων, 11 Β—Ἐν ἈΘΗΝΑΙΣ

♦♦♦♦♦
♦ ΠΑΡΙΣΙΟΝ ♦
♦ Κατάστημα ♦
♦ Γυναικεῶν ♦
♦ Πίλων ♦
♦♦♦♦♦

Τὰ ὠραιότερα
καπέλλα
Κνυδῶν καὶ
Δεσποινίδων
καὶ μεγάλη
συλλογὴ
ἑτοιμῶν, χαριν-
εἰδῶν προσεγγι-
ζουσῶν ἑορτῶν.

♦♦♦♦♦
♦ ΜΟΔΕΣ PARIENNES ♦
♦♦♦♦♦

ΑΘΗΝΑΙ
Πρώτον πάτωμα
Ὀδὸς Σταδίου, 22

ΛΑΜΠΕΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΦΩΤΟΣ
ΚΑΙ ΑΕΡΙΟΦΩΤΟΣ
ΦΑΝΟΙ ΕΙΣΟΔΩΝ

εἰς πλουσιωτάτην
συλλογὴν, ὡς καὶ
Ἐκομίσθησαν εἰς τὰ Καταστήματα

« ΛΟΥΒΡ » (Ὀδὸς Αἰόλου 123—
125, ἐν Ἀθῆναις)

ΤΟ ΔΩΡΟΝ ΤΗΣ ΝΟΥΝΑΣ

Ἡ κυρία Χρυσοβέργη εἶχεν εἰς τὰς
Ἀθήνας δύο βαπτιστικάς, αἱ ὁποῖαι ὠ-
νομάζοντο καὶ αἱ δύο Ἰωάνναι, ὅπως ἡ
νονά των: τὴν Ἰωάνναν Κοσμά καὶ τὴν
Ἰωάνναν Βλάχου, ἡ ὁποία συνηθέτε-
ρον ἐκαλεῖτο Γιαννούλα.

Δὲν ἀνῆκον εἰς τὴν ἰδίαν κοινωνικὴν
τάξιν. Ἡ μὲν Ἰωάννα Κοσμά—ἡ χαί-
δευμένη Τζοβάννα,—ἦτο πλουσία ἀριστο-
κράτις, ἡ δὲ Ἰωάννα Βλάχου ἦτο σχεδὸν
πτωχή, μόλις ἀποζῶσα ἐκ τῆς μικρᾶς
συντάξεως, τὴν ὁποίαν ἐλάμβανεν ἡ μη-
τέρα της, ὡς χήρα δημοσίου ὑπαλλήλου.

Ἡ κυρία Χρυσοβέργη ἔμενον εἰς τὰς
Πάτρας σχεδὸν διαρκῶς, καὶ δὲν ἔβλεπε
παρα πολὺ σπανίως τὰς βαπτιστικάς
της· οὐχ ἤττον κατ' ἔτος, τὴν πρωτο-
χρονίαν, τοῖς ἑστέλλεν ἀπὸ ἐν δῶρον,
συνοδοῦμενον πάντοτε καὶ μὲ τρυφερὰν
ὀλιγόστιχον ἐπιστολήν.

Τὴν ἑσπέραν τῆς 31 Δεκεμβρίου, ὁ
ταχυδρομικὸς διανομὴς ἔφερε δέμα ἐπι-
μελῶς ἐσφραγισμένον, καὶ τὸ παρέδωκεν
εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ὁδοῦ Πινακωτῶν, ὁ-
που ἡ κυρία Βλάχου μὲ τὴν κόρην της
κατεῖχον ἐν μικρὸν διαμέρισμα.

— Τὸ δῶρον τῆς νουνᾶς, εἶπεν ἡ
Γιαννούλα μὲ κάποιαν ἀδιαφορίαν, κό-
πτουσα τὸν σπάγον καὶ ξεδιπλόνουσα τὸ
δέμα. Τίποτε χρῆσιμον βέβαια: κανένα
φουστάνι ἢ κανένα ἐπανωφόρι χειμωνιά-
τικο, ὅπως πάντα. . . Ἄ! ἀνέκραξεν
ἀποκαλύπτουσα κομψότατον κουτάκι ἀπὸ
σατέν, δεμένον μὲ μεταξωτὰς ταινίας.
Ἐνα κουτί μομπονία!

— Μομπονία; ἐπανελάθεν ἡ μητέρα
εἰς τόνον ἀπογοητεύσεως. Μοῦ φαίνεται,
ὅτι μὲ ὅσα ἔδωκε γι' αὐτὸ τὸ κουτί, τὸ
ὅποιον πράγματι εἶνε πολυτελέστατον, ἡ
νονά σου ἤμποροῦσε νὰγοράσῃ. . .

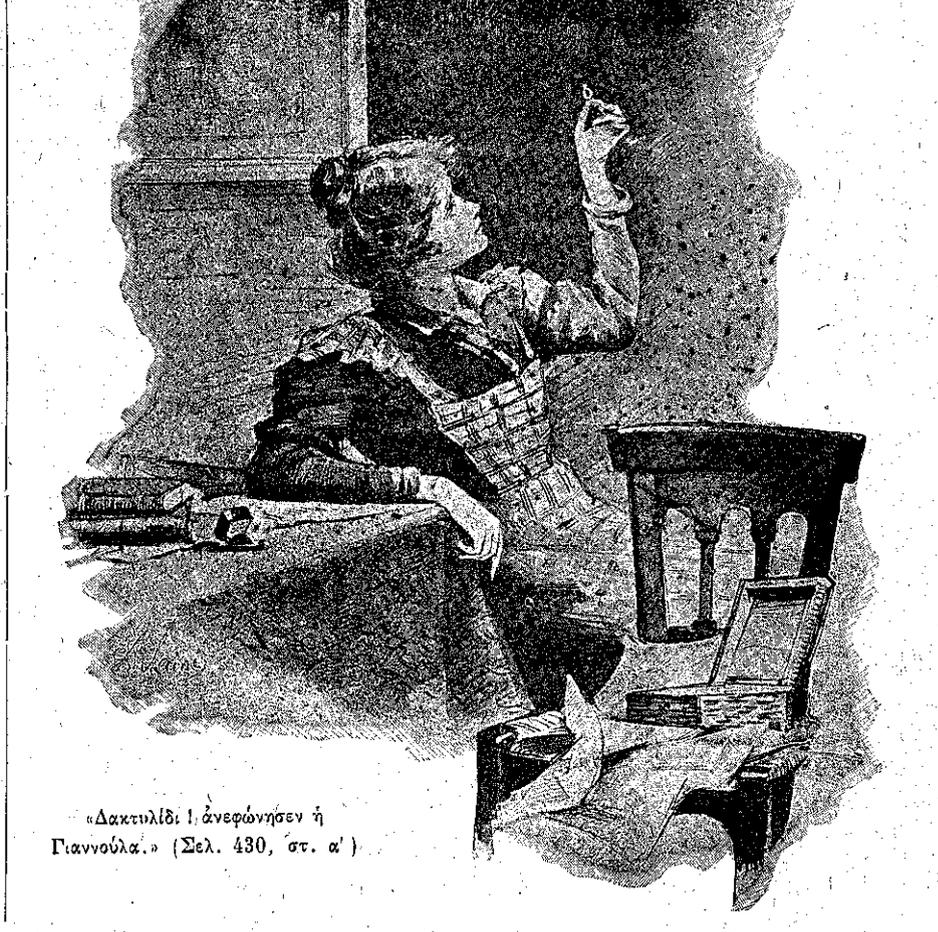
— Ἄ, μητέρα! μὴ μου καταστρέψῃς,
σὲ παρακαλῶ, τὴν εὐχαριστήσιν! ἀνέκρα-
ξεν ἡ Γιαννούλα. Ἡ νονά ἔκαμε πολὺ
καλὰ. Μοῦ στέλλει κάθε χρόνο χρῆσιμα
πράγματα, γιὰτί ξεύρει ὅτι εἴμεθα πτω-
χαί, ὅτι τὰ ἔχω ἀνάγκην, καὶ ἡ καλοσύ-
νη της βέβαια εἶνε μεγάλη. . . Ἄλλὰ

ἐπιτέλους, τί πειράζει γιὰ μιὰ φορὰ νὰ
μα μεταχειρισθῇ καὶ μένα ὡς κόρην πλου-
σίαν, ὡς ἀρχοντοπούλαν, καὶ νὰ μου
στείλῃ κάτι τι . . . περιττόν;

— Ὅπωςδὴποτε, ἀντεῖπεν ἡ κυρία
Βλάχου, καλλίτερα νὰ ἔστειλεν λίγο ὑ-
φασμα. Νά, τώρα πρέπει νὰ κάμῃς ἐπα-
νωφόρι, γιὰτί τὸ παλῆθ σου. . .

— Μὰ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τα ἔχῃ
δλα! διέκοφεν ἡ Γιαννούλα. Ἐλα! πο-
λὺ σπανίως μπαίνουν ἐστὸ σπίτι μας
μεταξὺ τῶν ζαχαρωτῶν. Τίποτε χρῆσι-
μον βέβαια: καμμιά δακτυλῆθρα ἀσημέ-
νια, κανένα ὠρατὸ ψαλλιδάκι, κανένα
τροπητήρι, κανένα κροσέ. . .

— Χμ! κάτι ἄλλο θὰ εἶνε, εἶπεν ἡ
μητέρα, ἀνυπομονοῦσα καὶ αὐτὴ, ὅσον ἡ

«Δακτυλίδι! ἀνεφώνησεν ἡ
Γιαννούλα.» (Σελ. 430, στ. α')

κόρη της, να ἴδῃ τὸ περιεχόμενον τοῦ μικροῦ κυτίου. Μὴν εἶνε κανένα χρυσαφικό;

— Χρυσάφικό! ἐπανελάβεν ἡ Γιαννούλα, ἀποκαλύπτουσα μὲ πάλλουςαν καρδίαν ὠραιότητα βελουδίνην πιξίδα, ἀπὸ τὸν ρόδινον χαρτίον, μὲ τὸ ὅποιον ἦτο τυλιγμένη.

— Δακτυλίδι! ἀνεφώνησε, μόλις ἐπίεσε τὸ μικρὸν ἐλατήριον.

— Δακτυλίδι, ἀλήθεια! ἐπανελάβεν ἡ μητέρα ἃ, ἔχει καὶ ἓνα ὠραῖο μαργαριτάρι! Γὰρ νὰ τὸ ἰδῶ!

Ἡ Γιαννούλα συνέπλεξε τὰς χεῖρας ἐν ἐκστάσει.

— Ὁ πόθος τῆς ψυχῆς μου! ἀνέκραξε, — τὸ μόνον πρᾶγμα ποῦ ἐπεθύμησα. Ἐστὴ ζωὴ μου! Μὰ εἶνε δυνατόν; Γίνεται νὰ με μαντεύῃ ἔτσι ἡ νουνά μου; Μήπως βλέπω ὄνειρο; Μήπως θὰ ξυπνήσω σὲ λίγο καὶ τὸ δακτυλίδι θὰ γίνη... μπουμπόνι;

— Ἐλα τώρα, ἡσύχασε καὶ μὴ λέγῃς τρέλες. . . . Νὰ καὶ τὸ γραμματάκι τῆς νουνᾶς. Σοῦ γράφει ἐπάνω ἔστὸ μπιλλιέτο τῆς.

Ἡ Γιαννούλα τὸ ἐπῆρε καὶ ἀνέγνωσε δυνατὰ:

« Αἴσιον τὸ νέον ἔτος, προσφιλῆς μου βαπτιστικῆ. Ἐλπίζω ὅτι τὸ δῶρον πού σου στέλλω θὰ σου ἀρέσῃ πολὺ, καὶ ὅτι θὰ σου φανῇ χρήσιμον συγχρόνως καὶ εὐχάριστον. »

— Χρήσιμον; εἶπεν ἡ κυρία Βλάχου εἰς τόνον ἀμφιβολίας.

— Καὶ βέβαια χρήσιμον, ἀπήντησεν ἡ Γιαννούλα, κατενθουσιασμένη. Χρήσιμον καὶ εὐχάριστον. Ἡ νουνά μου ξεύρει τί λέγει. . . Ἄ, τί καλὴ νουνά ποῦ ἔχω... Πάντα τῆς καλὴ ἄλλα σήμερα, ὦ, σήμερα! . . . *

Ἡ κυρία Κοσμᾶ κατέκει ἀπὸ τινος εἰς ὠραιότατον μέγαρον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κηφισίας, ἡ δὲ αἴθουσα, ἡ πλήρης πολυτελῶν ἐπίπλων, εἰκόνων καὶ πλουσιῶν κομφοτεχνημάτων τοῦ συρμοῦ, δὲν ὠμοῖ αἶε διόλου μὲ τὸ λιτῶς καὶ πτωχικῶς ἐπιπλωμένον δωμάτιον, ὅπου συνήθως διημέρευον ἡ χήρα Βλάχου καὶ ἡ κόρη τῆς. Ὅσον ἀνόμοια ἦσαν τὰ οἰκήματά τῶν, ἄλλο τόσο ἀνόμοια ἦσαν καὶ αἱ δύο βαπτιστικαὶ τῆς κυρίας Χρυσοβέργη. Ἐν ᾧ ἡ Τζοβάννα Κοσμᾶ ἔφερον ἐπιδεικτικῶς τὰ πλουσιώτερα καὶ κομφοτέρα φορέματα, τὰ ὅποια τὴν ἔκαμναν νὰ φαίνεται νεανίς δεκαοκταετίας, ἂν καὶ ἦτο μόλις δεκαεξέτων, — ἡ Γιαννούλα Βλάχου εἶχεν ὄλην ἐκείνην τὴν σεμνότητα, ὄλην τὴν δειλίαν καὶ τὴν συστολήν κόρης πτωχῆς, ἀνεπιδείκτως ἐνδυμένης. Αἱ ἀβραὶ καὶ λευκαὶ χεῖρες τῆς Τζοβάννας δὲν ἐκκοκίνιζαν ποτὲ ἀπὸ χονδρᾶς ἐργασίας, οἱ δὲ τρόποι τῆς, οἱ πλήρεις χάριτος, τὰ κινήματά τῆς τὰ τό-

σον ἐλεύθερα, ἐμαρτύρουν ὅτι οὐδέποτε εἶχεν ὑποστῆ τὴν παραμικρὰν ἐνόχλησιν ἢ κόπον. Ὡμοῖαζε μὲ τὰ κρῖνα ἐκεῖνα ἡθοῦσιν οὐτε ράπτουσι, καὶ ὅμως εἶνε ἐνδεδυμένα καλλίτερον καὶ ἀπὸ τὸν Σολομῶντα ἐν ὄλη αὐτοῦ τῇ δόξῃ. . . . Καὶ ἡ μητέρα τῆς ἐπίσης εἶχε τοὺς ἰδίους ἀριστοκρατικούς τρόπους, τὴν ἰδίαν ἐξεζητημένην πολυτέλειαν εἰς τὴν περιβολήν.

— Γὰρ νὰ ἰδοῦμε, Τζοβάννα μου, τί σου στέλλει ἡ νουνά σου, εἶπεν, ἐν ᾧ ἡ κόρη τῆς ἤνοιγε τὸ δέμα, τὸ ὅποιον εἶχε φέρῃ ὁ ὑπηρέτης. Κάτι τι ὠραῖον, δὲν ἀμφιβάλλω.

— Ναι. . . δηλαδή ναι. . . ἀπήντησεν ἡ νεανίς μὲ δισταγμόν. Πολὺ ὠραῖον. . . . Μοῦ φαίνεται. . . . νομίζω ὅτι εἶνε σάκκος ἐργοχειροῦ.

Ἡ κυρία Κοσμᾶ ἀνήγειρε τὰς ὀφρῦς μὲ ὕψος ἐκπλήξεως.

— Σάκκος ἐργοχειροῦ; . . . πολὺ περὶεργο! . . . Γὰρ νὰ τον ἰδῶ.

Ἡ Ἰωάννα ἔτεινε πρὸς τὴν μητέρα τῆς τὸ δῶρον, καὶ αἱ δύο τὸ ἐξήτασαν ὁμοῦ. Ἦτο τῶντι σακκίδιον ἐργοχειροῦ, πολὺ κομψόν, ἀπὸ λαμπρὸν βελουδὸν ἐλαιόχρουν βαθύ, στολισμένον μὲ ταινίας μεταξωτάς, ἀνοικτοκυάνους, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπῆρχον ρητὰ τινὰ ἀργυροκέντητα. Γύρω γύρω ἐβλέπε τις μικροὺς θυλάκους, περιέχοντας δακτυλῆθραν, φαλλίδιον, βελονοθήκην, τρυπητήρι, καὶ κουβαρίστρας διαφόρων καὶ παντὸς χρώματος νημάτων.

Μήτηρ καὶ κόρη ἐφάνησαν πολὺ ὀλίγον εὐχαριστημένα ἀπὸ τὸ δῶρον τῆς νουνᾶς. Ταῖς ἐφαίνετο ὀλίγον — πῶς νὰ σᾶς το εἶπω; — πρόστυχον.

Ἡ κυρία Κοσμᾶ, ὀπισθεῖσα μὲ τὰ ματογαυᾶλια τῆς, τὰ φασαμὰ ἰν, προσεπάθησεν ὀλίγον νὰ αναγνώσῃ τὰ ἐπὶ τῶν ταινιῶν ρητὰ, μὲ ὕφος ἐλαφρῶς σιωπητικὸν καὶ ἀκατάδεχτον.

— Θὰ εἶνε ὠραῖα, εἶπε, μὰ δὲν κατορθῶνω νὰ τα ξεχωρίσω. . . . Εἰμπορεῖς νὰ τα διαβάσῃς ἐσύ, Τζοβάννα;

— Ναι, μαμά. Νὰ, ἐδῶ λέγει: « Ἀργία μήτηρ κακίας. » Τότε λοιπόν, ῥάφτε-ξόλωνε δουλειὰ νὰ μὴ σου λείπη. Ἐ, μαμά;

Ἡ κυρία Κοσμᾶ ἐγέλασεν.

— Ἐδῶ πάλι ἔχει ἄλλο ρητόν, ἐξηκολούθησεν ἡ Ἰωάννα. « Κάμνε κόμβο ἔστην κλωστή σου, νὰ μὴ χάνῃς βελονιά. » Καὶ βέβαια! προσέθεσε μορφαύουσα εἰρωνικῶς ἄβουλος ὁ νοῦς, διπλὸς ὁ κόπος!

Ἡ κυρία Κοσμᾶ ἐγέλασεν ἀκόμη περισσότερο.

— Φαίνεται ὅτι ἡ νουνά μὲ πέρνει γὰρ καμμία ράπτρια, εἶπεν ἡ Ἰωάννα. Ἄ, νὰ καὶ ἓνα ρητόν ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιον: « Δεῖ ἐργάζεσθαι ἕως ἡμέρα ἐστὶ! » Φυσικά!

ἔρχεται γὰρ νῦξ καὶ οὐ δύνασθε ἐργάζεσθαι, συνεπλήρωσε σαρκαστικῶς ἡ Ἰωάννα. Ἰσως ἡ νουνά νομίζει ὅτι δὲν ἔχομε νὰ νανῶμε ἐστὸ σπῆτι μας λάμπια!

— Αὐτὰ τὰ ρητὰ φαίνεται ὅτι εἶνε τῆς μόδας, εἶπεν ἡ κυρία Κοσμᾶ, ἡ ὅποια δὲν ἠμποροῦσε νὰ ἐννοήσῃ ὅτι εἶνε δυνατόν νὰ γίνη τίποτε, ἂν δὲν το ἐπιβάλλῃ ὁ συρμός.

— Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι αὐτὸς ὁ σάκκος εἶνε γεμάτος συμβουλὰς καὶ παραινήσεις, καὶ . . . ποῖος ξέρει! εἰμπορεῖ νὰ μου χρειάζονται, εἶπεν ἡ Ἰωάννα μὲ φανεράν δυσάρεσκίαν.

— Δὲν σου γράφει τίποτε ἡ νουνά; ἠρώτησεν ἡ κυρία Κοσμᾶ. Ποῦ εἶνε ἡ κάρτα τῆς;

— Νὰ τὴν.

Καὶ ἡ Ἰωάννα ἀνέγνωσε: « Μὲ τὰς ἐγκαρδίους μου εὐχὰς διὰ τὸ νέον ἔτος. Εἶθε, προσφιλῆς μου βαπτιστικούλα, νὰ διαφυλάξῃς διὰ παντὸς αὐτὸν τὸν μαργαριτῆν. »

— Τί; νὰ διαφυλάξω αὐτὸν τὸν μαργαριτῆν; Ἀλήθεια, ὁ σάκκος εἶνε πολὺ εὐμορφος. . . . ὡς σάκκος ἐργοχειροῦ πάντα. Ἄλλα νὰ τον λέγῃ κανεὶς « μαργαριτῆν », μοῦ φαίνεται πάρα πολὺ.

— Δὲν καταλαμβάνω τίποτε, εἶπεν ἡ κυρία Κοσμᾶ.

— Ὅτε ἐγὼ! ἀπήντησεν ἡ Τζοβάννα ὅπωςδὴποτε ἐπῆρε τὸ σακκίδιον εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς καλὴ κόρη κατὰ βάθος, δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ περιφρονήσῃ ἐντελῶς τὸ δῶρον τῆς νουνᾶς τῆς. Ἄλλα τὸ ἐσυλλογιζέτο μὲ δυσάρεσκίαν, μὲ ἀπογοήτευσιν. Ἔως τώρα τὰ δῶρα τῆς κ. Χρυσοβέργη ἦσαν ἀντικείμενα γνησιῶς ἀριστοκρατικᾶ, βιβλία παραδείγματος χάριν χρυσόδετα, κομψὰ ἀγαλμάτια, ὠραῖαι εἰκόνες τοῦ τοίχου, κτλ. Ποτὲ ἕως τώρα δὲν τῆς εἶχε στείλῃ πρόστυχον πρᾶγμα καὶ . . . χρήσιμον, ὡς τὸ σακκίδιον αὐτὸ τοῦ ἐργοχειροῦ. Ὡ, κάθε ἄλλῃ ὠνεϊρέυετο ἡ Τζοβάννα.

Καὶ ἐν τούτοις. . . *

Μετὰ δύο ἡμέρας, ἡ κυρία Χρυσοβέργη ἔλαβε δύο ἐπιστολάς εὐχαριστηρίους. Ἡ ἐπιστολὴ τῆς Γιαννούλας ἦτα πλήρης εὐγνωμοσύνης;

« Πῶς θὰ εἰμπορέσω ποτὲ νὰ σας εὐχαριστήσω, σεβαστῆ καὶ λατρευτῆ μου νουνά, διὰ τὸ θαυμάσιον δῶρον σας; Ποτὲ μοῦ δὲν εἶδα τόσο ὠραῖον! Πῶς ἐμνετεύσατε τὴν ἐνδύμωχον ἐπιθυμίαν μου καὶ πῶς ἐπράξατε τὸ ὄνειρόν μου! Σὰς εὐχαριστῶ καὶ πάλιν, σὰς εὐγνωμονῶ ἀπειρώς. Ἡ ὑπεραγαπῶσα ὑμᾶς Γιαννούλα Βλάχου. »

Ἡ ἐπιστολὴ τῆς Ἰωάννας Κοσμᾶ ἦτο μᾶλλον ψυχρά: « Σὰς εὐχαριστῶ, ἀγαπητῆ μου νουνά, διὰ τὸ ὠραῖόν σας δῶρον. Ἐλπίζω ὅτι

θὰ εἶνε δι' ἐμὲ πραγματικῶς « μαργαριτῆς ». Ὁμολογῶ καὶ ἐντρέπομαι, ὅτι ἔως τώρα δὲν ἐξετίμων πολὺ τὰ τοιαῦτα ἄφ' οὗ ὅμως ἡ ἀργία εἶνε μήτηρ κακίας, θὰ προσπαθῶ νὰ ὠφελῶ ἀπὸ τὰς συμβουλὰς σας. Φιλικωτάτους χαίρετισμούς ἐκ μέρους τῆς μαμᾶς καὶ ἐμοῦ. Ἰωάννα Κοσμᾶ. »

Αἱ ἐπιστολαὶ αὐταὶ ἐνέβαλον εἰς ἀπορίαν ἀπορίαν τὴν κυρίαν Χρυσοβέργη. Τὴν δευτέραν μάλιστα τὴν ἀνέγνωσε δις καὶ τρίς, χωρὶς νὰ τὴν ἐννοήσῃ πολὺ.

— Ἐπεριμένα θερμότερα εὐχαριστήρια ἐκ μέρους τῆς, ἔλεγε καθ' ἑαυτήν. Ὅμως ἡ καίμενη ἡ Γιαννούλα φαίνεται πολὺ εὐχαριστημένη μὲ τὸ δῶρον πού τῆς ἔστειλα, πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὴν Τζοβάνναν. « Ἀφ' οὗ ἡ ἀργία εἶνε μήτηρ κακίας, θὰ προσπαθῶ νὰ ὠφελῶ ἀπὸ τὰς συμβουλὰς σας. » Τί ἐννοεῖ ἄρα γὰρ μὲ αὐτὸ; Πολὺ περίεργον! θὰ τῆς γράψω νὰ μού το ἐξηγήσῃ.

Ἄλλ' ἡ κυρία Χρυσοβέργη δὲν συνείθιζε νὰ γράφῃ ἄνευ μεγάλης ἀνάγκης, καὶ ἡ πρὸς τὴν δεσποινίδα Κοσμᾶ ἐπιστολὴ ἀνεβλήθη ἐπ' ἀορίστῳ.

(Ἔπεται τὸ τέλος.)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ
ΠΗΛΙΝΑ ΚΑΙ ΧΑΛΚΙΝΑ

ἮΝΒΕ παρῆλλον πολλοὶ ἀπὸ τοῦ τελευταίου μας περιπάτου ἀνὰ τὰς αἰθούσας τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου. Ἄλλα ἔργα, ἄλλαι ἀνάγκαι τοῦ φύλλου, πρὸ πάντων ἡ σοφὴ καὶ ἐπαγωγὸς « Θεῖα Οὐρανία », ἡ ὅποια εἶχε νὰ σας εἴπῃ πολλά καὶ ἤθελε

νὰ σᾶς τα εἴπῃ ἐντὸς τοῦ ἔτους, μ' ἕκαστον νὰ παραχωρήσῃ τὴν θέσιν μου εἰς αὐτὴν καὶ εἰς ἄλλους καὶ συναδέλφους. Τώρα τελευταίως ἐγίνε κάποια οἰκονομία, ἡ ὅποια μοῦ ἐπιτρέπει νὰ ἐμφανισθῶ μίαν ἢ δύο ἀκόμη φορές. Καὶ ἐπωφελοῦμαι τῆς εὐκαιρίας, διὰ νὰ τελειώσω συντόμως τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Μουσείου καὶ — διὰ τὸ ἔτος τοῦτο τοῦλάχιστον, — νὰ σας ἀποχαιρετίσω.

Ἐνθυμεῖσθε ἴσως, ὅτι ἐμείναμεν εἰς τὴν Βυζαντινὴν λεγομένην Αἴθουσαν. Ἐδῶ τελειώνει τὸ πρῶτον τμήμα τοῦ Μουσείου, — τὸ μέγα τμήμα, τὸ περιλαμβάνοντα μαρμάρινα, τὰ γλυπτὰ ἔργα, — καὶ ἀρχίζει τὸ δεύτερον τμήμα, ἐπίσης μέγα καὶ σπουδαῖον, τὸ τμήμα τῶν πηλίνων καὶ τῶν χαλκίνων. Ἐπτά εὐρεῖται, συνεχόμεναι αἴθουσαι, πλήρεις ἑρμαρίων ὑαλοφράκτων καὶ προθηκῶν, περιλαμ-

βάνου ἀπειρον πλῆθος μικρῶν ἀντικειμένων, ἀγγείων ὡσεπιτοπλεῖστον καὶ ἀγαλματίων, ἡ λεπτομερῆς ἐξέτασις τῶν ὁποίων θὰ ἦτο ἰκανὴ νὰ πασχολλήσῃ ὀλόκληρον ζώην. Διότι ἕκαστον τῶν ἀντικειμένων τούτων, — ἀπὸ τοῦ μεγάλου πηλίνου ἀγγείου, μὲ τὰ ὠραῖά του κοσμηματα καὶ τὰς εἰκόνας, μέχρι τοῦ μικροῦ σφραγιδολθίου, καὶ ἀπὸ τῆς περικαλλοῦς τοῦ μικροῦ ἐγγχειριδίου, — ἕκαστον τῶν παναρχαίων αὐτῶν καιμηλίων ἔχει τὴν ἱστορίαν του, καὶ προβάλλει εἰς τοὺς ἀρχαιολόγους καὶ εἰς τοὺς καλλιτέχνους ζητήματα, καὶ προκαλεῖ μελέτας, καὶ διδάσκει καὶ διαφωτίζει. Ὑπὸ τὴν ἐποψιν ταύτην, τὸ πλωρίον ἀγαλμα τοῦ Ποσειδῶνος, τὸ ὅποιον σὰς περιέγραψα ἄλλοτε, δὲν κατέχει περισσότερο θέσιν εἰς τὴν ἐπιστήμην ἀπὸ ἐν μικροσκοπικὸν ἀγαλμάτιον τῶν συλλογῶν τούτων, [τὸ ὅποιον εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ κλείσῃ εἰς τὴν παλάμην του. Ζάλη καταλαμβάνει τὸν ἐπισκέπτην, ὁ ὁποῖος μὲ βραδύ βῆμα καὶ μετὰ γλῆμα διασχίζει τὰς ἐπτά αὐτὰς αἰθούσας. Καὶ νὰ συλλογίζεται κανεὶς ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ μικρὰ πράγματα, χωριστὰ, περιεγράψαν καὶ ἐμελετήθησαν, καὶ ἐγράψαν καὶ γράφονται καθημερινῶς περὶ αὐτῶν μελέται, εἰς ὅλας τὰς γλῶσσας, ὀλόκληροι βιβλιοθηκαί!

Διὰ νὰ ἐννοήσῃτε καλλίτερα πόσῃ σημασίαν ἐνέχει ἡ σπουδὴ αὐτῆ, ἀρκεῖ νὰ σας εἴπω ὅτι πολλοὶ, ἀπειροὶ λεπτομέρειαι τοῦ ἄρχαίου βίου, τοῦ οἰκογενεακοῦ, τοῦ κοινωνικοῦ, τοῦ μαθητικοῦ κτλ. ἐγνώσθησαν καὶ κατανοήθησαν ἀπὸ τὰς εἰκόνας τῶν ἐξωγραφημένων ἀγγείων. Καὶ διὰ νὰ σας φέρω παραδείγματα, τὸ ὅποιον σὰς ἐνδιαφέρει, θὰ σας ὑπενθυμισῶ τὸν ἀγαπητόν σας « Πρῶταν τὸν Νικίου ». Εἶδατε πόσον ὠραῖα καὶ ζωντανὰ περιγράφεται ἐκεῖ ὁ ἀρχαῖος μαθητικὸς βίος, τὸ σχολεῖον, ἡ παλαιστρα, τὸ γυμνάσιον, μὲ ὅλας τὰς λεπτομερείας; Λοιπόν, ἄλλαι ἀπὸ τὰς λεπτομερείας αὐτὰς ἀφίονται εἰς χωρία συγγραμμάτων, ἄλλαι δὲ — καὶ ὅχι αἱ ὀλιγώτεροι, — εἰς εἰκόνας ἀγίων, ἐντυπωσμένων εἰς τὸ Μουσεῖόν μας καὶ εἰς ἄλλα Μουσεία τοῦ κόσμου! Ὡ, αἱ εἰκόνες τῶν ἀγγείων, πόσον ὠραῖαι καὶ πόσον πολῦτιμοι εἶνε!

Ἄν δὲν ὑπῆρχαν, πολὺ ὀλιγώτερα πρᾶγματα θὰ ἤξεύραμεν περὶ τοῦ ἀρχαίου βίου, καὶ ποτὲ δὲν θὰ ἐγνωρίζαμε τὸν ἀθηναῖον μαθητῆν, ὅπως μᾶς τὸν ἐξωγράψισε τελειῶς ὁ Λωρῆ. . . . Εἰς τὰς τρεῖς πρῶτας ἐκ τῶν ἐπτά αἰθουσῶν, φυλάσσονται τὰ ἀρχαῖα ἀγγεῖα, — τῶν Ἀθηναίων, τῆς Ἐρστρίας, τῆς Κορινθίας, τῆς Τανάγρας, τῶν Θηβῶν, κτλ. Ὅπως καὶ τὰ ἀγαλμάτια, εἶνε καὶ αὐτὰ κατατεταγμένα κατ' ἐποχάς, ἀπὸ τῶν προομηρικῶν τῶν παναρχαίων, μέχρι τῶν χρόνων τῆς παρακμῆς. Παρακο-

λουθεῖ κανεὶς εἰς αὐτὰ ὄλην τὴν ἐξέλιξιν τῆς τέχνης, ἀπὸ τῶν πρώτων μὲ τὰ καλαίσθητα σχήματα καὶ τὰς χονδροειδεῖς εἰκόνας, μέχρι τῶν τελευταίων, τὰ ὅποια εἶνε ἄληθῶς καλλιτεχνήματα. Ὑπάρχουν ἀγγεῖα μεγάλα, πλωρία, — εἰς τὴν πρώτην αἴθουσαν προπάντων, — ἐπὶ βάσεων, ἀνοικτὰ ἢ ὑπὸ ὑαλίνοισ κώδωνας, καὶ ἄλλα μικρὰ, ἐντὸς τῶν ἑρμαρίων. Ἰδιαιτέραν συγκίνησιν προξενοῦν εἰς τὴν πρώτην Αἴθουσαν, τὰ ἀγγεῖα τὰ φυλασσόμενα ἐντὸς ἑρμαρίου, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ ἀναγινώσκειται ἡ ἐπιγραφή: « Ἐκ τοῦ τύμβου τῶν Μαραθωνομάχων ». Εἰς δὲ τὴν τρίτην αἴθουσαν, ὑπάρχουν ἀγγεῖα καὶ ἄλλα ἀντικείμενα, καὶ σκελετοὶ, καὶ χῶμα ἀκόμη, « ἐκ τοῦ τύμβου τῶν Ἁκαίρων ἐκ πεσόντων ». Ἄς ἀποκαλυφθῶμεν, καὶ ἄς κύψωμεν εὐλαβῶς τὴν κεφαλὴν πρὸ τῶν ἱερῶν αὐτῶν λειψάνων!

Ἀκολουθοῦν τρεῖς αἴθουσαι, περιλαμβάνουσαι πῆλινα ἀγαλμάτια. Μέγα μέρος τῆς συλλογῆς ἀποτελοῦν τὰ εἰδῶλια τῆς Τανάγρας, αἱ διάσημοι Ταναγραῖται Κόραι, τὰς ὁποίας τόσο ὠραῖα σὰς περιέγραψε πέρους ὁ κ. Φιλαδέλφους. Ἡ τελευταία αἴθουσα περιλαμβάνει ἀγαλμάτια ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας, θαυμασίας γάρριτος, δωρηθέντα εἰς τὸ Μουσεῖον ὑπὸ Ἰωάννου Μισθοῦ. Τὸ ὄνομα τοῦ δωρητοῦ ἀναγράφεται χρυσοῖς γράμμασιν ἐπὶ τοῦ τοίχου.

Ἡ τελευταία αἴθουσα ὀνομάζεται « Χαλκοθήκη » καὶ περιλαμβάνει χαλκᾶ ἀντικείμενα, ἀγαλμάτια ὡσεπιτοπλεῖστον, ἐξ Ὀλυμπίας, Δελφῶν, καὶ ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως. Πολλὰ ἐξ αὐτῶν εἶνε πολυτιμώτατα εὐρήματα, ἀπαράμιλλα καλλιτεχνήματα, ἰσάμενα δὲ ἐπὶ ὑψηλῶν βάσεων καὶ ὑπὸ κώδωνας ὑαλίνοισ, προκαλοῦν τὸν θαυμασμόν τοῦ ἐπισκέπτου, ὡς ἀπὸ τὰ ὠραιότερα στολισματα τοῦ Μουσείου μας.

Ὑπολείπονται δύο ἀκόμη αἴθουσαι, ἀποτελοῦσαι ἰδιαιτέρον τμήμα καὶ ἐπιφυλάττουσαι μεγάλας ἐκπλήξεις. Θὰ σας ἐπισκεφθῶμεν μεθαύριον.

ΦΑΙΔΩΝ
ΣΤΙΧΟΙ ΕΚ ΤΗΣ ΠΕΙΡΑΣ

Ὁφέλεια καμμία,
Χαμέν' οἱ μόχοι,
Ποτίζεις καλαμιά
Σιμὰ ἔστην ὄχθη.

Καὶ τὰ γαλανὰ αἰθέρια
Καὶ ὁ Ἥλιος κ' ἡ Σελήνη
Κι' ὅλα τοῦρανοῦ τάστερία
Καθρεφτίζονται, παιδιά,
Ἐστῆς ψυχῆς μας τὴν γαλήνη
Καὶ ἔστην ἀδολὴ καρδιά.
I. I. ΓΙΑΝΝΟΙΚΟΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΞΗΚΟΣΤΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ

ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΚΑΤΩΘΙ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εάν παρατηρήσετε με προσοχήν τὰς τέσσαρας ταύτας εἰκόνας, τὴν μίαν κατόπιν τῆς ἄλλης, θὰ ἴδῃτε ὅτι χωρὶς λόγια διηγούνται ὁλόκληρον κωμικοτραγικὴν ἱστορίαν! Τὴν ἱστορίαν αὐτὴν πρόκειται νὰ τὴν διηγήθῃτε σεῖς μὲ λόγια, δηλαδὴ νὰ συνθέσῃτε ἐν καιρῶν, ἐξυπνον, πεταχτόν, χαριτωμένον διηγηματάκι, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τεσσάρων αὐτῶν εἰκόνων.

- Οἱ ὅροι τοῦ Διαγωνισμοῦ εἶνε οἱ ἑξῆς :
- 1.— Τὸ διήγημα πρέπει νὰ γραφῆ εἰς τὴν συνήθη γλῶσσαν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, καὶ νὰ μὴ περιέχῃ πλέον ἀπὸ 850 λέξεις (ὀλιγοτέρας ναι, περισσοτέρας ἔχι.)
 - 2.— Τὸ διήγημα πρέπει νὰ σταλῆ ἐγκαιρίως, ὥστε νὰ φθάσῃ εἰς τὸ Γραφεῖόν μας, μέχρι τῆς 31 Ἰανουαρίου 1901 τὸ βραδύτερον. Τὰ ἐκπρόθεσμα ἀπακλεισθούσι.
 - 3.— Τὸ διήγημα πρέπει νὰ γραφῆ εὐαγαγῶστα εἰς χωριστὸν φύλλον χάρτου, τὸ ὁποῖον νὰ μὴ περιέχῃ τίποτε ἄλλο. Ἄνωθεν γράφατε τὰς λέξεις « Διαγωνισμὸς ἐξηκοστὸς ἑβδομος » καὶ εὐθὺς ἀμέσως τὸ ὄνομά σας, τὸ ψευδώνυμόν σας (ὅσοι ἔχετε καὶ θέλετε νὰ διαγωνισθῆτε μὲ ψευδώνυμον,) τὸν τόπον τῆς διαμονῆς, τὴν χρονολογίαν, ὅλα ἐν τάξει.
 - 4.— Βραβεῖα ἀπονεμηθῶσι τὰ συνήθη εἰς πάντας τοὺς Μεγάλους Διαγωνισμοὺς, τὰ ὁποῖα βλέπετε εἰς τὸ 5^{ον} Κεφάλαιον τοῦ Ὁδηγοῦ (φύλλ. 1ον σελ. 13.)

ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ ΑΝΑ ΤΟΥΣ ΚΟΣΜΟΥΣ

Η ΘΕΙΑ ΜΟΥ ΟΥΡΑΝΙΑ

(Συνεχεία ἴδε σελ. 423.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'.

Η ΓΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟΝ.

« Ἄς υποθέσωμεν, Κωστάκη μου, ὅτι εὐρισκόμεθα εἰς τὴν Ἀφροδίτην, τὸν πλησιέστερόν μας οὐράνιον σταθμόν, καὶ ὅτι εἴμεθα εἰς ἓν ἀστεροσκοπεῖόν τῆς. Θὰ δυνηθῶμεν εὐκόλως νὰ μεταχειρισθῶμεν τὰ τηλεσκοπία του ἐπειδὴ πανταχοῦ οἱ νόμοι τοῦ φωτός εἶνε οἱ ἴδιοι. Ἄς στρέψωμεν τὸ τηλεσκοπίον μας πρὸς ἀνατολάς· ἐκεῖ θὰ ἴδωμεν τὴν Γῆν, ἐπειδὴ εὐρίσκεται ἐν συζυγίᾳ καὶ ἀπέχει ἀπὸ ἡμῶν μόλις 41 ἑκατομμύρια χιλιομέτρα.

Χάρις εἰς τὸ τηλεσκοπίον μας, θὰ ἴδωμεν αὐτὴν τόσο μεγάλην ὅσον φαίνεται ὁ ἥλιος ἀπὸ ἐδῶ, καὶ εὐκρίως θὰ διακρίνωμεν ὅτι περιστρέφεται περὶ ἑαυτὴν εἰς 24 ὥρας. Τίποτε μάλιστα δὲν θὰ μᾶς στοιχίσῃ, ἂν υποθέσωμεν ὅτι μένομεν ἐπὶ 24 ὥρας παρατηροῦντες, καὶ ὅτι ἡ Ἀφροδίτη, διὰ νὰ γίνῃ καλλιτέρα ἡ παρατήρησις μας, θὰ ἔχῃ τὴν καλοσύνην νὰ μὴ

περιστρέφεται περὶ ἑαυτὴν ὥστε νὰ μείνωμεν ἀκίνητοι εἰς τὴν θέσιν μας. Ἄς υποθέσωμεν ἀκόμη ὅτι ἔχομεν ἐν ἀπὸ τὰ ἀκριβῆ ἐκεῖνα ὠρολόγια, τὰ ὁποῖα ὀνομάζουσι χρονόμετρα.

Εὐρισκόμεθα ἀπέναντι τῆς μεγάλης ταινίας, τὴν ὁποῖαν σχηματίζει ἡ Ἀμερικὴ· τὸ μικρὸν ἐκεῖ λευκὸν σημεῖον, τὸ ὁποῖον φαίνεται διὰ τοῦ τηλεσκοπίου λάμπον, εἶνε ἡ χιονοσκεπὴς κορυφὴ τοῦ Κιμποράσου, μιᾶς ἀπὸ τὰς ὑψηλότερας κορυφὰς τῶν Κορδιλιέρων τῶν Ἄνδεων.

Παρατήρησον τὸ χρονόμετρον. Εἶνε μεσημβρία.

Ὅταν θὰ ἐπανάδωμεν πάλιν τὸ Κιμβόρασον, ἡ Γῆ θὰ ἔχῃ κάμῃ μίαν ἀκριβῶς περιστροφὴν περὶ ἑαυτὴν.

Δὲν φαίνεται πλέον ἡ Ἀμερικὴ· ἰδοὺ ὁ Εἰρηνικός Ὠκεανός, ἰδοὺ ἡ Πολυνησία, ἰδοὺ αἱ Ἰνδικαὶ νῆσοι, ἰδοὺ αἱ Ἰνδίαί καὶ ὁ Ἰνδικὸς Ὠκεανός, ἰδοὺ ἡ ὀγκώδης Ἀφρική, ἰδοὺ ὁ Ἀτλαντικὸς Ὠκεανός, ἰδοὺ καὶ αἱ πεδιάδες τοῦ Ἀμαζονίου.

Οἱ κάτοικοι τῆς Ἀφροδίτης μὲ κάποιαν δυσκολίαν θὰ διακρίνουσι ὅλας τὰς λεπτομερείας· ἀλλ' ἡμεῖς ἐκ τῶν προτέρων γνωρίζομεν εἰ θὰ ἴδωμεν.

Ἴδου καὶ πάλιν τὸ Κιμβόρασον· διέρχεται πρὸ τοῦ τηλεσκοπίου μας· παρῆλθε. Παρατήρησον τὸ χρονόμετρον. 11 ὥραι καὶ 56 λεπτά.

— Τὸ χρονόμετρον εἶνε ἐσφαλμένον, Μένει ὀπίσω 4 λεπτά.

— Ὅχι, Κωστάκη· ἀλλ' ἡ Γῆ εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα τῶν 24 ὥρων μετακινήθη ἐπὶ τῆς τροχιάς τῆς καὶ δὲν ἔχει ὡς πρὸς τὸν ἥλιον τὴν ἰδίαν θέσιν τὴν ὁποίαν εἶχε καὶ χθές· καὶ διὰ τὴν παρουσίαν αὐτῆς ἐκ νέου τὸ Κιμβόρασον εἰς τὸν ἥλιον, ὅπως χθές, πρέπει νὰ στραφῇ ἀκόμη ἡ Γῆ ἐπὶ 4 λεπτά· τὸ αὐτὸ δὲ συμβαίνει δι' ὅλα τὰ μέρη τῆς Γῆς, τὰ ὁποῖα ἔχουσι καθ' ἡμέραν μεσημβρίαν 4 λεπτά ἀργότερον ἀπὸ μίαν περιστροφὴν τῆς Γῆς.

Αὐτὰ τὰ καθημερινὰ τέσσαρα λεπτά εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους κάμνουσι μίαν ἡμέραν, οὕτως ὥστε εἰς ἓν ἔτος ἡ Γῆ κάμνει μίαν περιστροφὴν περισσύτερον ἀπὸ τὰς ἡμέρας τοῦ ἔτους.

Ἄλλ' ἄς ἐπανεέλθωμεν εἰς τὸ ἀστεροσκοπεῖόν μας.

Παρατήρησον εἰς τὴν Γῆν τὰς δύο λευκάς ἐκ πάγου ἐκτάσεις, μὲ τὰς ὁποίας εἶνε σκεπασμένοι οἱ δύο τῆς πόλοι. Ἐὰν ἐνώσωμεν τοὺς δύο πόλους δι' εὐθείας γραμμῆς, περὶ αὐτὴν τὴν γραμμὴν βλέπομεν ὅτι περιστρέφεται ἡ Γῆ· βλέπομεν ἀκόμη, ἀλλὰ μὲ μεγάλην δυσκολίαν, ὅτι ἡ Γῆ εἶνε πεπλατυσμένη περὶ τοὺς δύο πόλους. Ὁ πλατυσμὸς ὁμοῦ αὐτὸς εἰς τὴν Γῆν εἶνε μικρὸς, ἐνῶ εἰς τὸν Δία ἐπὶ παραδείγματι εἶνε πολὺ μεγαλύτερος· εἰς τὴν Γῆν μόλις εἶνε τὸ 300ὸν τῆς ἀκτινός τῆς.

— Εἶμαι πολὺ περίεργος νὰ μάθω πῶς οἱ ἄνθρωποι κατώρθωσαν νὰ ἐννοήσουν ὅτι ἡ Γῆ εἶνε πεπλατυσμένη εἰς τοὺς πόλους, ἀφοῦ κανεὶς ἀκόμη δὲν μετέβη ἐκεῖ.

— Ὅθ' ἤκουσας βέβαια νὰ γίνῃται λόγος διὰ τὸν πολιτικὸν ἀστέρα, ὁ ὁποῖος δεικνύει εἰς τοὺς ναύτας τὸν βορρᾶν· ὁ ἀστὴρ αὐτὸς εὐρίσκεται ἀκριβῶς ὑπεράνω τοῦ βορείου πόλου τῆς Γῆς, καὶ ἂν ἄνθρωπὸς τις μετέβαινε ἐκεῖ, θὰ ἔβλεπε τὸν ἀστέρα εἰς τὸ ζενίθ, ἐνῶ ἐὰν ἴδῃ τὸν πολιτικὸν ἀπὸ τὸν ἰσημερινόν, θὰ τὸν ἴδῃ εἰς τὸν ὀρίζοντα.

Ἀπὸ τοῦ πόλου μέχρι τοῦ ἰσημερινοῦ εἶνε, καὶ ἐπὶ τῆς γῆνης σφαίρας καθὼς καὶ ἐπὶ τοῦ οὐρανίου θόλου, τὸ τέταρτον τῆς περιφερείας, τὸ ὁποῖον πάντοτε διαιρεῖται εἰς 90 μοίρας.

Ἄς υποθέσωμεν τώρα, ὅτι κάποιος ταξειδιώτης ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὸν ἰσημερινὸν διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν βορειὸν πόλον· καθ' ὅσον προχωρεῖ ἐπὶ τῆς γῆς, θὰ βλέπῃ τὸν πολιτικὸν ἀστέρα ὄλονεν ὑψηλότερα εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐὰν ἴδῃ αὐτὸν μίαν μοίραν ὑψηλὰ θὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἐπρωχώρησεν ἐπὶ τῆς γῆς μίαν μοίραν, ἐὰν τὸν

Ο ΦΑΣΟΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΗ'

ΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΣΤΙΣΕΩΣ.

Ὁ Φασουλάκης ἔμαθεν ἀκόμη καὶ τί πρᾶγμα εἶνε τὸ διαλυτικόν. Εἶνε δύο τελεῖαι, ἢ μιὰ δίπλα ἄλλη (·) πού τις βάζομε πότε ἐπάνω ἔστο γιῶτα καὶ πότε ἐπάνω ἔστο ὑψίλον, διὰ νὰ τα προφέρωμε χωριστά. Χωρὶς τὸ διαλυτικόν, ὁ ἄ-ὑ-λ-ο-σ παραδείγματος χάριν θὰ ἐγίνετο α-ὑ-λ-ο-σ, καὶ τὸν Κ-ά-τ-ιν θὰ τον ἐλέγαμεν Κ-α-ί-ν!

— Ξέρω μὲ τί μοιάζει τὸ διαλυτικόν! ἀνακράζει ὁ Φασουλάκης. Μοιάζει μὲ ματογυάλια. Ὅταν ὁ μπαμπᾶς φορῇ τὰ ματογυάλια του τὰ μαύρα, ἡ μύτη του μοιάζει σὰν ἓνα γιῶτα μὲ διαλυτικόν! Τώρα πιά τὰ ἔμαθα ὅλα. Προητέρα, τὴν ὥρα πού ἐρχόμουν ἔστο Σχολεῖο, εἶδα ἔξω δύο

μάγκες πού ἐφιλονεικοῦσαν. Ὁ ἓνας ἔλεγε: «Ξέρεις τί σου κάνω, σένα;» Κ' ἐγὼ εἶπα: Νὰ ἐρωτηματικόν! Ὁ ἄλλος ἔλεγε: «Οὐ! νὰ χαθῆς!» Κ' ἐγὼ εἶπα: Νὰ θαυμαστικόν! Ἐπειτα ὁ πρῶτος λέγει: «Εἶσαι γαῖδαρος!» Ἐ, ἂν δὲν ἦταν τὸ διαλυτικόν, δὲν θὰ του ἔλεγε «Εἶσαι γαῖδαρος;»

— Ναι, ἀπαντᾷ ὁ κύρ Δόσκαλος γελῶντας. Ἄλλη φορὰ ὁμοῦ νὰ μὴν ἀκούσ τί λένε ἔστο δρόμο τὰ κακὰ παιδιά. . . Για πέ μου τώρα: Ὅταν ἐρχονται καμμιὰ φορὰ ὁ μπαμπᾶς καὶ ἡ μαμμά σου, νὰ σε σχολάσουν, καὶ σε πέρνουσι, καὶ σε βάζουσι ἔστη μέση, καὶ σε πιάνουσι ἀπὸ τὰ χέρια, καὶ πηγαίνετε, τότε ἐσὺ τί σημεῖον εἶσαι;

— Δὲν ξέρω! λέγει ἐκπληκτος ὁ Φασουλάκης. — Μάθε το λοιπόν, ἀπαντᾷ ὁ κύρ Δόσκαλος. Εἶσαι τὸ ἐν-ω-τ-ι-κ-ὸ-ν. Αὐτὸ τὸ ἐνωτικόν εἶνε μιὰ μικρούλα γραμμὴ (-) πού τις βάζομε ἀνάμεσα σὲ δύο λέξεις καὶ τῆς ἐνώνομε ὥστε νὰ κάνουσι μία. Παραδείγματος χάριν: Ἐπάνω-κάτω, γύρω-γύρω, καλά-κακά, ἓνας-ἓνας, Μπάμ-Μπούμ, καὶ τὰ λοιπά. Βλέπεις; ἐκεῖνη ἡ μικρούλα γραμμὴ εἶνε ἀνάμεσα ἔστες δύο λέξεις, ὅπως ὁ μικρούλης Φασουλάκης ἀνάμεσα ἔστο μπαμπᾶ του καὶ ἔστη μαμμά του. Καὶ τώρα, αὐτὰ τὰ σημεῖα πού ἔμαθες, ξέρεις πῶς λέγονται ὅλα μαζί;

— Ὅλα μαζί; ὄχι!

— Λέγονται σημεῖα τῆς στίξεως, καὶ νὰ το θυμᾶσαι. Βλέπετε λοιπόν ὅτι ὁ Φασουλάκης ἐπρόδευε ἔστη Γραμματικὴ καὶ χωρὶς βιβλίον. Μεθαύριο θὰ σας πῶ διὰ τὰς ἐξετάσεις του, καὶ τελειόνομε.

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ἴδῃ δύο μοίρας ὑψηλὰ θὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἐπρωχώρησε δύο μοίρας, καὶ οὕτω καθέξῃς, μέχρις οὐ ἴδῃ τὸν πολιτικὸν ἀστέρα εἰς τὸ ζενίθ, ὅποτε πλέον θὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἔφθασεν εἰς τὸν πόλον.

— Τί σχέσιον ἔχουσι αὐτὰ μὲ τὸν πλατυσμὸν τῆς γῆς;

— Τώρα θὰ ἴδῃς.

Ἐὰν ἡ Γῆ ἦτο τελεία σφαῖρα, αἱ 360 μοίραι τῆς περιφερείας τῆς θὰ εἶχον πᾶσαι τὸ αὐτὸ μήκος. Καὶ ὁ ταξιδιότης μας διὰ τὴν ἴδῃ τὸν πολιτικὸν ἀστέρα μίαν μοίραν ὑψηλότερα, θὰ διέτρεχε ἐκάστοτε τὸ ἴδιον διάστημα. Ὅταν τὰ ὄργανα τῆς παρατηρήσεως ἐτελειοποιήθησαν, παρατηρήθη ὅτι αἱ 360 μοίραι ἐπὶ τῆς Γῆς δὲν εἶχον πᾶσαι τὸ αὐτὸ μήκος, ἀλλ' ἦσαν τόσοσιν μεγαλιέτερα ὅσον πλησιέστερα πρὸς τὸν πόλον εὐρισκόντο· καὶ ἐπειδὴ αὐτὸ γίνεται μόνον ἐὰν ἡ σφαῖρα εἶνε πεπλατυσμένη, συνεπέρανον τὸν πλατυσμὸν τῆς Γῆς, καὶ ἔμεινε νὰ ὀρίσῃται αὐτὸν ἀκριβῶς. Αὐτὴν τὴν τιμὴν ἀνέλαβεν ἡ Γαλλία, ἡ ὁποία ἐστειλεν ἀστρονόμους τῆς νὰ μετρήσουν δύο μοίρας ἐπὶ τῆς Γῆς, τὴν μίαν εἰς τὴν Λαπωνίαν πλησίον τοῦ πόλου, καὶ τὴν ἄλλην εἰς τὴν Περουβίαν πλησίον τοῦ ἰσημερινοῦ.

— Πόσον μήκος εὐρον διὰ μίαν μοίραν εἰς τὴν Λαπωνίαν;

— 111 χιλιομέτρα καὶ 477 μέτρα.

— Καὶ εἰς τὴν Περουβίαν;

— 110 χιλιομέτρα καὶ 562 μέτρα.

Διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύο 915 μέτρα.

Ἡ ἐργασία ἐξηκολούθησε καὶ ἐμέτρησαν καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Γῆς τὸ μήκος μιᾶς μοίρας, καὶ ἐξ ὅλων τῶν παρατηρήσεων συνήγαγον ὅτι ὁ πλατυσμὸς τῆς Γῆς εἶνε τὸ 300ὸν τῆς ἀκτινός τῆς.

Ἄς ἐπανεέλθωμεν ὁμοῦ πάλιν ἐπὶ τῆς Ἀφροδίτης, καὶ ἄς στρέψωμεν τώρα τὸ τηλεσκοπεῖον μας πρὸς τὸν Δία.

Διακρίνομεν καὶ εἰς αὐτὸν τοὺς πόλους καὶ τὸν βλέπομεν νὰ περιστρέφεται περὶ ἄξονα, ὅπως παρατηροῦμεν εὐκόλως ὅτι εἶνε πεπλατυσμένος, ἀλλ' ὁ πλατυσμὸς του εἶνε πολὺ μεγαλύτερος παρὰ εἰς τὴν Γῆν. Ὁ πλατυσμὸς τοῦ Διὸς μού ὑπενθυμίζει κάτι, τὸ ὁποῖον ἐλησμόνησα νὰ σοῦ εἶπω προηγουμένως.

Ἐὰν γεμίσης μὲ ὕδωρ σφαῖραν ἐξ ἐλαστικοῦ καὶ περιστρέψῃς αὐτήν, θὰ ἴδῃς ὅτι ἡ σφαῖρα πλατύνεται, καὶ ὁ πλατυσμὸς τῆς εἶνε τόσοσιν μεγαλύτερος ὅσον ταχύτερον περιστρέφεται ἡ σφαῖρα. Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ εἰς πάσας τὰς ἐλαστικὰς σφαῖρας, ὅπως καὶ εἰς τὰς εὐρισκόμενας εἰς ῥευστὴν κατάστασιν· ἀπὸ αὐτὸ δὲ ἐννοοῦμεν ὅτι καὶ ἡ Γῆ μας ἐπλάτυνθη περὶ τοὺς πόλους ὅτε ἀκόμη ἦτο εἰς ῥευστὴν κατάστασιν, ὅπως συνέβη καὶ εἰς τὸν Δία ἐκεῖνος ὁμοῦ ἐπλάτυνθη περισσύτερον ἐπειδὴ καὶ ἡ ταχύτης τῆς περιστροφῆς του εἶνε μεγαλιέτερα.

(Ἐπεται τὸ τέλος) Α. Σ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον υπό του Υπουργείου της Παιδείας ως το κατ' ἐξοχήν παιδικόν περιοδικόν σύγγραμμα, ἀληθῆς παρασχόν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΤΙΜΗ ΣΥΔΡΟΜΗΣ ΔΙ' ἘΝ ἘΤΟΣ
Ἐσωτερικοῦ δραχ. 7.— Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 8
Δι' ἀνδρομαί ἄρχονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνὸς καὶ εἶνε προπληρωτέα δι' ἓν ἔτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
Ἐν Ἑλλάδι λεπ. 15.— Ἐν τῷ Ἐξωτ. φρ. χρ. 0.15
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἔν Ἀθήναις
Ὀδὸς Πατησίων, ἀριθ. 11 Β, παρὰ τὰ Χαντεῖα

Περίοδος Β' — Τόμ. 7^{ος}.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 23 καὶ 30 Δεκεμβρίου 1900

Ἔτος 22^{ον}. — Ἀριθ. 53—54

ΤΟ ΔΩΡΟΝ ΤΗΣ ΝΟΥΝΑΣ

(Συνέχεια καὶ τέλος. Ἴδε σελ. 429)

Παρήλθον πολλοὶ μῆνες. Ὑποθέσεις ἐκάλεσαν τὴν κυρίαν Χρυσοβέργη εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ ἐπωφελήθη τῆς εὐκαιρίας διὰ νὰ διέλθῃ ὀλίγας ἡμέρας εἰς τὴν πρωτεύουσαν, φιλοξενομένη ὑπὸ τῆς κυρίας Κοσμᾶ.

Αἱ ἐπισκέψεις αὐταὶ αἱ ὀλιγοήμεραι τῇ ἦσαν ἀνέκαθεν εὐχάριστοι. Ἡ κυρία Κοσμᾶ ἦτο λαμπρὰ κυρία, ἡ δὲ βαπτιστικὴ τῆς, πρὸς τὴν ὁποίαν ἔτρεφε πολλὴν ἀγάπην, — δικαιολογημένην ἄλλως τε ἔνεκα τῆς ἀξιεράτου φύσεως τοῦ κοραίστου. — εἶχε γίνῃ ὅτι ἐφαίνετο ἐξ ἀρχῆς: πρότυπον νεάνιδος ὠραίας, εὐφυοῦς, μορφωμένης.

Μετὰ τὸ δεῖπνον, τὴν ἐπῆρεν εἰς τὸ δωμάτιον, τὸ ὅποιον τῇ εἶχον ἐτοιμάσει, διὰ νὰ ἐμιλήσῃ ὀλίγον μετὰ τὴν βαπτιστικὴν τῆς, πρὶν πέσῃ εἰς τὸ κρεβάτι.

— Νὰ ἤξεύρατε, ἀγαπητὴ μου νουνά, εἶπεν ἡ νεάνις μετ' ὀλίγας στιγμᾶς συνομιλίας, πόσον εἶμαι εὐτυχῆς πού σας βλέπω! Εἶχα τόσα πράγματα νὰ σας εἰπῶ. Εἶνε ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ πράγματα πού δὲν γράφονται εἰς ἐπιστολὴν. . . Πολλὲς φορές ἄρχισα νὰ σας γράφω, ἀλλὰ δὲν με ἱκανοποιούσαν αἱ ἐπιστολαὶ μου καὶ τὰς ἐσχίζα. . . Ἦθελα, εἶχα ἀνάγκην νὰ σας εἰπῶ πόσον μου ἐφάνη χρήσιμον κάποιον δῶρον πού μου ἐστεῖλατε. . .

— Ἄ! κ' ἐγὼ ἴσα-ἴσα ἤθελα νὰ σου παραπονεθῶ, διότι δὲν το βλέπω. . . εἶπεν ἡ κυρία Χρυσοβέργη, ἡ ὁποία μετ' ἐκπλήξεως δυσαρδέστου παρετήρησε τὴν ἀπουσίαν τοῦ δακτυλίου ἀπὸ τὴν χεῖρα τῆς βαπτιστικῆς τῆς.

— Δὲν εἰμπορῶ νὰ το μεταχειρίζωμαι αἰωνίως, ἀπήντησεν ἡ Ἰωάννα ἐκπλαγεῖσα καὶ αὐτῇ. Ἀλλὰ πιστεύσατε ὅτι μου εἶνε πολύτιμον, χρησιμώτατον, καὶ χωρὶς νὰ καυχθῶ, νομίζω ὅτι συνετέλεσε πολὺ νὰ διορθωθῶ ἀπὸ πολλὰ ἐλαττώματα πού εἶχα, ἀπὸ τὴν ὀκνηρίαν, ἐν μέρει ἀπὸ τὸν ἐγωϊσμόν. . .

— Δὲν σ' ἔγνων, παιδί μου, ἐξηγήσου.

— Μὰ νά: ἕως τώρα δὲν μου ἤρρεσε πολὺ ἡ ἐργασία, ἡ τάξις, ἡ νοικοκυροσύνη: τὸ δῶρόν σας μου ὑπεθυμίσε καὶ μ' ἔκαμε νά αναγνωρίσω ὅτι ἡ ἀργία εἶνε κακὸν πρᾶγμα, ὅτι πρέπει. . .

— Ὅχι δά! διέκοψεν ἡ νουνά: καὶ πάλιν δὲν σ' ἔγνων. Τί σχέσιν ἔχουν αὐτὰ μετὰ τὸ δῶρόν μου; Πότε σοῦ ὑπεθυμίσε; πότε σ' ἐσυμβούλευσα; Ἀλλως τὸ ἐγὼ ποτε δὲν εἶχα τὴν ἰδέαν ὅτι ἔχεις ἀνάγκην ἀπὸ συμβουλᾶς!

— Καὶ ὁ σάκκος, νουνά; . . . Ἐξεχάσατε λοιπὸν τὸν ὠραῖον σάκκον τοῦ ἐργοχείρου πού μου ἐστεῖλατε τὴν περασμένην Πρωτοχρονιά; . . . ἕνα σάκκο βελουδένιο μετὰ γαλζίτες μεταξωτὲς κορδέλες, γνωμικὰ ἀργυροκέντητα; . . .

Ἡ νουνά ἐκύτταξε τὴν βαπτιστικὴν τῆς με ἀνοικτὸν στόμα.

— Καὶ τὸ μπιλιετάκι σας, πού μου ἐγράφατε νὰ τὸν θεωρῶ ὡς μαργαρίτην; . . . ἐξηκολούθησεν ἡ Ἰωάννα. Αὐτὸς ὁ σάκκος ὑπῆρξεν ὁ καλλίτερος μου σύντροφος, ἀπὸ τότε πού μου τὸν ἐστεῖλατε, ἂν καί, ἐντρέπομαι πού σας το λέγω, τὴν πρώτην στιγμὴν δὲν μ' εὐχαρίστησε διόλου.

Καὶ ὀμιλοῦσα ὀλονέν, ἡ Ἰωάννα ἔτρεξεν ὡς ἀστρατὴ εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον καὶ ἔφερε τὸ περιούσιον ὁ λόγος σακκιδίου.

— Μπα! . . . ἀνέκραξεν ἡ κυρία Χρυσοβέργη. Τὸ δῶρον τῆς Γιαννούλας Βλάχου! . . . Πῶς βρέθηκε ἐστὰ χεῖρά σου; . . .

— Τῆς Γιαννούλας Βλάχου; Ποιᾶ εἶνε αὐτῇ ἡ Γιαννούλα Βλάχου; ἠρώτησεν ἡ Ἰωάννα.

— Μιὰ ἄλλη βαπτιστικὴ μου. Αὐτῇ

ἡ καίμενη δὲν εἶνε πλουσία σὰν ἐσέ, κάθε ἄλλο. . . Καὶ ἐπειδὴ κάθε χρόνον συνειθίζω νὰ τῆς κάμνω δῶρον, ἐσυλλογίσθηκα ὅτι αὐτὸς ὁ σάκκος, ὁ ὁποῖος ἄλλως τε εἶνε κομψότατος, ἤμπορούσε νὰ τῆς φανῇ χρήσιμος, συγχρόνως καὶ νὰ τῆς ἀρέσῃ.

«Εἶμαι εὐτυχῆς, ἀγαπητὴ μου. . .» (Σελ. 439 στήλ. α')

ριατοπούλου ([Ε] διὰ τὴν περιγραφὴν τῆς ἐορτῆς μετὰ χαρῆς θὰ δεχθῶ καὶ τὸν μικρόν ἀδελφόν σου) Σαλωνίτικην Ἐλῆν (κ' ἐγὼ δὲν θὰ σε λησμονήσω ποτε τετραεθιά τωθὰ λάθης, μὴν ἀνησυχῆς, διότι καὶ αἱ δύο εἶνε τακτικώταται) Ρόδον τοῦ Ἀγγίου (εὐχαριστῶ πολύ) Χιωτοπούλου (μετὰ ὑγείαν ὁ κόσμος!) Λευκοθέαν Κλωσσίδου (καλλίτερα πού μετενόησες καὶ δὲν το ἐπέταξες, τὸ καίμενο τὸ γατάκι. . .) Κωνσταντῖνον Καμπούρογλου (μετὰ τὸν Ἰανουάριον βεβαίως, ἀλλὰ πότε δὲν εἰσέρω ἀκόμη οὐτε ἐγὼ) Κρητικὸν Καστανόν (ἔστειλα: πολὺ ἀστείον τὸ ἐπιστόδιον τοῦ σκύλου, πού ὠνομάζετο «Τὸνομά σου!») Ἀσπρο Πορτικᾶκι (εὐχαριστῶ πολύ διὰ τὸ ἐσπάθωμα) Φιλαγγέλον Ἐλληνα (βεβαίως ἐπιτρέπεται: χαίρω πού σου ἐξεργιῶν μία Πρόληψις μετὰ τὸ ἄσθρον τοῦ κ. Ἀκλίδου) Ματθαῖον Π. Σταμούλην (καὶ τρίτην φοράν ἐσπαθώσαντα ἐντὸς τοῦ ἔτους: εὐγέ σου!) Ἐδῆρον (πολὺ ἀστείον τὸ ἐπιστόδιον, ἔ, σοῦ ἐπέταξε τὸ δόντι; μὴν ἐλπίζης ἀπὸ τὸν ἴατρον τῶν Συδρομητῶν, διότι δὲν ἀπαντᾷ: μίαν συνταγὴν ἔστειλε: ἔτην ἀρχὴ, καὶ ἔπειτα τίποτε) Δ. Ν. Νικολαΐδην (ἔλαβα) Ἐρωθρον Νέρος (εἶμαι πολὺ εὐτυχῆς πού εὐρίσκει τὸν ἐρετεινὸν τόμον ἀνώτερον ἀπὸ ἑλίου τοὺς ἄλλους, καὶ μάλιστα διὰ τὴν «Θεῖαν Οὐρανίαν») Ἡλίαν Κ. Παπαδήμαν (ὄχι: δύο ψευδώνυμα συγχρόνως δὲν ἐπιτρέπεται) Ἐνὲλπιδας, Μέδωνα, κτλ. κτλ.

Ἐἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 9 Δεκεμβρίου, θὰ ἀπαντήσω εἰς τὸ προσεχές.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Αἱ λύσεις στέλλονται μέχρι τῆς 29 Ἰανουαρίου
Ὁ χάρις τῶν λύσεων, ἐπὶ τοῖς ὁποῖοις δὲν νὰ γράψαι: τὰς λύσεις τῶν αἰ διαγωνιζόμενοι, παλεῖται ἐν τῷ Γραφείῳ μας εἰς φακέλλους, ἂν ἕσαστε παρῆσι 20 φύλλα καὶ τιμᾶται φρ. 1

623. Στοιχειδωγράφος.
Εἶμαι λευκὸν καὶ πόσον ἀρκεῖ μόνον νὰ ξεύρης. Ἀλλάζων ἕνα γράμμα, στὸν οὐρανὸν θὰ μ' εὕρης
Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Καταστημάτων

624. Αἴνιγμα.
Μολονότι λέξεις μία, σημασίας δύο ἔχω: Ἡμῖν κώμη τις ἀρχαία, καὶ γλυκὺ τί σοι παρέχω.
Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Ἑλληνοπούλας

625. Ρόμβος.
Τὸ πρῶτον καὶ τὸ ἔσχατον τὸν Ἄγγελον ὀρίζει. Τὸ δευτέρον δὲ εἶσαι εἰς σοῦ λέγει μετὰ τρίτον. Τὸ τέταρτον μυθοποιᾷ: τὸ πέμπτον καθαρίζει. Κι' ἄνθος τὸ ἕκτον μου κοινόν ἀλλὰ μεστὸν χάρϊτων.

626. Κάππα.
+ * * * + = Ζῶον
+ * * + = Μέλος τοῦ σώματος.
+ * + * = Ἄρετή.
+ + * * * = Προφήτης
+ + * * * = Ἰερῆς.
+ * + * * = Ἄνθος.
+ * * + * = Πιπλόν.
+ * * + = Πόλις ἀρχαία.

Οἱ σταυροὶ θαυματούργου καθέτως μὲν βασιλεῖα ἀρχαίων, πλαγίως δὲ δύο ἀρχαίας χώρας.
Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Σοφροῦ Πατιακού [ΕΕ]

627. Αεζιθρία.
Ποῖα τρισύλλαβος λέξις ἀντιστρώφως ἀναγινωσκόμενη, μένει ἡ αὐτῇ;
Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Θεαγένους

628. Παγγίνιον.
□ □ Ἀβέστε 12 πύρρα καὶ τοποθετήσατέ τα □ □ ὡς δεκνύει τὸ ἀπέναται σχῆμα. Εἰμπορεῖτε, χωρὶς νὰ προσθέσετε ἄλλα, νὰ τα κάμψετε 15;
Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Λοξίου.

629-631. Λογοπαίγνια.
1. — Κατὰ τί ὀμοιάζει ἡ σακκούλα τοῦ Μπαρμπά Γιώργη μετὰ τὸ ρολόγι τοῦ;

2. — Τί πρᾶγμα δὲν κάμνει ἄτακτα;
3. — Ποῖος βλέπει πάντοτε λόγιον;
Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Θεαγένους
632. Ἀκροστιχίς.
Τὰρχικᾶ τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ἀρχηγὸν αἰρέσεως:
1, Ζῶον. 2, Ἀκροτήριον. 3, Πρόσωπον τῆς Ὀδυσσεΐας. 4, Ἄνθος. 5, Ἀΐθηςσις. 6, Ἔργα-λεῖον.

Ἐστᾶλη ὑπὸ Κωνσταντῖνον τοῦ Παλαιολόγου
633. Φωνηεντόλιπον.
μδς- γμτρς- στ.
Ἐστᾶλη ὑπὸ Πολυμνίας Λασιόργου.

634 Γρῆφος.
κτο κτο
κτο κωπ κτο D
κτο κτο

κτο
Ἐστᾶλη ὑπὸ τὸ Ἀσπρο Κάρθωνο

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 46.

633 Τριαντάφυλλον (τριάντα, φύλλον). — 534. Φῶδος-Φοῖθος — 535 Τέρας πτερά.

636. Α Τ Σ 537-538. 1. Ἀπάντων πατρὶς ἀγνώτερον. — 2. Ὁ δεῖλος τῆς πατρίδος προδότης ἐστί. — 539. Ἦρος, Θάλεια, μνᾶ. — 540-544. Γνωμένης τῆς ἀνταλλαγῆς διὰ τῆς συλλαβῆς φρο, σχηματίζονται: Δίφρος, φρονίμιος, φρονιτῆς, τάφρος. — 545. ΤΩΡΑ, ΧΩΡΑ, ΚΟΜΗ (ΤΑΚΙΤΟΣ, ὌΡΟΛΟΓΙΟΝ. ΡΩΜΗ, ἈΧΗΝ) — 546. Κάτοπτρον εἶδους χαλκός, οἶνος δὲ νοῦ. — 547. Ἄκουε πολλὰ καὶ λάλει ὀλίγα.

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

ΜΟΝΟΝ ὅσοι θάνατέωσον τὴν συνδρομὴν τῶν ἡ θὰ ἐγγραφοῦν διὰ τὸ 1901 μετὰ τῆς 5 Ἰανουαρίου τὸ βραδύτερον, θὰ λάβουν μέρος εἰς τὴν κλήρωσιν τῶν δῶρων τῆς Διαπλάσεως, τῶν ὁποίων ὁ Κατάλογος ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ 49ον φυλλάδιον.
Παρακαλοῦνται, οἱ φίλοι μας ἐδιακρίτως, νὰ μὴ ἀναβάλουν τὴν ἐγγραφὴν τῶν διὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς προθεσμίας, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς μεγάλης συσσωρεύσεως ἐγγραφῶν, ἡ ὁποία δυσχεραίνει τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Γραφείου.

PARISINON
Κατάστημα
Γυναικείων
Πίλων
Τὰ φαινότερα
καπέλλα
Κοριδῶν καὶ
Λεοπούνθων
καὶ μεγάλη
συλλογὴ
ἐτοιμῶν, χάρϊτων
τῶν προσεγγιζουσῶν ἑορτῶν.
MODES PARISIENNES
ἈΘΗΝΑΙ
Πρῶτον πάτωμα
Ὀδὸς Σταδίου, 22